

DENİZ KAVUKÇUOĞLU

ONU BEN
ÖLDÜRDÜM
LEONARDO

ROMAN

2. BASIM

Deniz Kavukcuođlu
ONU BEN
ÖLDÜRDÜM
LEONARDO

Can Yayınları: 1780

© Deniz Kavukçuoğlu, 2008
© Can Sanat Yayınları Ltd. Őti., 2008

1. basım: Ekim 2008
2. basım: Ağustos 2009
Bu kitabın 2. baskısı 1000 adet yapılmıŐtır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Erkal Yavi
Kapak dzeneni: Semih Özcan
Dizgi: Hayriye Kaymaz
Düzelti: Fulya Tükel

Kapak baskı: Çetin Ofset
İç baskı ve cilt: Eko Matbaası

ISBN 978-975-07-1002-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŐTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Deniz Kavukçuoğlu
ONU BEN
ÖLDÜRDÜM
LEONARDO

ROMAN

CAN YAYINLARI

DENİZ KAVUKÇUOĞLU'NUN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
DİĞER KİTAPLARI

DENİZ BİTTİ / *deneme*
CANIM ACIYOR BABA / *öykü*
ALAGEYİK SOKAĞI BİR LİMAN MIYDI / *anı*
KOMİK ŞEYLER YAZMAK / *öykü*
SEN VATAN HAINİ MİSİN BABA? / *anı*
KEDİ GÜLÜŞÜ / *anı*
ZARİFE / *roman*

Deniz Kavukçuoğlu, 1943'te İstanbul'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini İstanbul'da yaptı. 1963 yılında Almanya'ya gitti. Tübingen, Heidelberg ve Nürnberg'de felsefe, tarih, ekonomi okudu. 1970 yılından sonra Almanya'nın çeşitli kentlerinde, özel kuruluşlarda yönetici olarak çalıştı. Hamburg'da üç yıl öğretim görevlisi/proje yönetmeni olarak görev yaptı. Sıkıyönetimli dönemlerde yirmi iki yılı "zorunlu" olmak üzere, toplam otuz yıl Almanya'da yaşadı. 1960'lı yılların sonundan itibaren *Ant* dergisi, *Aydınlık* dergisi ve *Yeni Ortam* gazetesinde yazıları yayımlandı. 1990'lı yılların başında *Milliyet* gazetesinin yurtdışı baskısında, bir yıl da günlük *Aydınlık* gazetesinde köşe yazıları yazdı. *Şiddetten Demokrasiye/ Sosyal Demokrasi ve Milliyetçilik*'i (Ercan Karakaş, Günay Özdoğan ve Murat Belge ile) 1996'da, *Karl Marx'tan Günümüze Almanya'da Sosyal Demokrasi*'yi 1997'de, *Deniz Bitti*'yi ve *Sosyal Demokraside Temel Eğilimler*'i 1998'de, *Alageyik Sokağı Bir Liman mıydı*'yı 2002'de, *Sen Vatan Haini misin Baba*'yı ve *Zarife*'yi 2003'te, *Kedi Gülüşü*'nü 2004'te, *Bir Yolculuk Öyküsü/TÜYAP İstanbul Kitap Fuarı'nın 25 Yılı*'nı 2006'da yayımladı. 1992 yılı sonunda Türkiye'ye dönen Deniz Kavukçuoğlu, 1993 yılından bu yana TÜYAP A.Ş.'de genel koordinatör olarak görev yapıyor ve 1996 yılından beri *Cumhuriyet* gazetesinde yazıyor.

*Değerli dostum
Demir Özlü
için*

I. Bölüm

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden gelen çağrıyı okuduklarında hiç şaşırmadılar. Bunu bekliyorlardı. Bir buçuk ay önce birlikte tatile gittikleri, fakat iki gün sonra orada bırakıp döndükleri dostları Tamer Doğan ardında hiçbir iz bırakmadan kaybolmuştu. Döneceği gün Atatürk Havalimanı'nda bekleyen büyük oğlu Murat babasının çıkmadığını görünce önce Türk Hava Yolları'na sormuş, dönüş tarihinin değişmesi için kendilerine başvuru yapılmadığını öğrenince babasının kaldığı evin Almanya'daki sahibine telefon etmişti. Adamın hiçbir şeyden haberi yoktu, ama Murat'ın telefondaki sesinden telaşa kapılmış, evin temizliği ile görevlendirdiği Bay Nikolai Santini'yi arayarak ona ne olup bittiğini öğrenmesi için eve gidip bakmasını söylemişti. Bay Santini aynı gün eve gelmiş, kapıyı açık bulduğu için önce içeriye seslenmiş, yanıt gelmemesi üzerine eve girmiş, her şeyin yerli yerinde olduğunu, kiracının taşındığına ilişkin bir izlenim edinmediğini, çünkü valizinin, çantalarının, diğer eşyasının hâlâ evde olduğunu Almanya'daki ev sahibi Walter Stoll'a bildirmişti. Walter Stoll öğrendiklerini Murat Doğan'a

aktarınca o da derhal polise başvurmuş, İstanbul ve Empoli polisi ortak bir soruşturma başlatmıştı.

Enver Atılğan, Nihat ve Leyla Bakış'ı Emniyet Müdürlüğü'nde sivil bir memur karşılayıp özel bir oda-ya aldı. Memurun konuşması, davranışları son derece kibardı. Ellerini sıkıp, "Hoş geldiniz," dedikten sonra odanın ortasında bulunan geniş bir masanın çevresindeki koltuklarda yer gösterdi, ne içeceklerini sordu.

Hepsi kahve söylediler. Kahveler gelince memur, "Artık başlayabiliriz," dedi. "Bu sizlere yönelik bir soruşturma değil, yalnızca bir formalite, çünkü İtalya'daki meslektaşlarımız bir an önce bu dosyanın kapanmasını istiyorlar. Bu arada konuşmalarımızın yasa gereği kayda alınacağını belirtmek isterim. İtalyanlar evi ararlarken, Tamer Doğan'ın kâğıtları arasında el yazısı ile yazılmış bazı notlar bulup orada Türkçe'ye çevirtmişler. Aralarından bir not bize de ilginç geldi, bunu size okumak istiyorum. Bir şey söylemek isterse-niz, sözümü kesebilirsiniz. Bunun için buradasınız..."

Memur sözünü bitirmemişti ki, Leyla Bakış, "Bir sorum var," diyerek atıldı, "Tamer Doğan çok yakın dostumuzdu bizim, merak ediyoruz, başka hiçbir şey bulamamış mı İtalyan polisi? Telefon, bilgisayar falan..."

"Bilgisayar mı?" diyerek meraklandı memur. "Bilgisayarı mı vardı, Tamer Bey'in?"

Hepsi bir ağızdan, "Evet, vardı," dediler, "el büyüklüğünde bir cep bilgisayarı vardı."

"Tutanaklarda bundan söz edilmiyor," dedi memur. "Yalnız civardaki bir bakkal sahibinin ifadesi var; bir de bar işleten bakkal, Tamer Bey'in üç kez dükkânına geldiğini, alışveriş yaptıktan sonra dükkânının karşı kaldırımındaki masalardan birine oturduğunu, önünde radyo gibi bir şey olduğunu, fakat hiç sesi çıkmadığı için bunun bir radyo olduğunu da sanmadığını söyle-

miş. Bu, sözünü ettiğiniz cep bilgisayarı olabilir.”

“Bulunamamış olması çok garip,” dedi, Enver Atılğan, “Tamer Bey, nesi var nesi yoksa hep yanında taşırdı, askılı bir çantası vardı, cüzdanı, pasaportu, fotoğraf makinesi, video kamerası, cep telefonu, bilgisayarı, pipoları... Her şeyi o çantanın içindeydi.”

“Bordo bir çanta olmalı... Bu çanta Luigi Agneli adındaki bir tanığın ifadesinde de geçiyor. Tamer Bey, bakkala son gittiğinde iki koli şarapla, iki şişe grappa denilen sert bir İtalyan içkisi almış, bakkala, ‘bunları nasıl taşıyacağım’ diye sorunca o da o anda dükkânda bulunan birinden Tamer Bey’i kaldığı eve kadar götürmesini rica etmiş, Tamer Bey’in kucağındaki çanta vites değiştirirken adamın kolunu zorlamış...”

“İçmiş mi o kadar şarabı?” diye sordu Leyla Bakış.

“İtalyan polisine bakılırsa içmiş, çünkü yalnızca boş şişeler bulmuşlar evde,” diye yanıtladı polis.

“Adamın huyu değişmiş,” dedi, Enver Atılğan.

“Üç-beş gün içinde insanın huyu değişir mi, Tanrı aşkına? Demek bir derdi vardı, kendini içkiye vurdu. Peki, çantadan başka bir şey kalmamış mı adamın aklında?” diye sordu, Nihat Bakış.

“Bir de sakalları,” diye yanıt verdi memur. “Hırpani bir görünüşü varmış, Tamer Bey’in. Üzerinde buruşuk bir tişört, altında lekeli bir bermuda şort, son defasında öyle gitmiş bakkala...”

“Zavallı adam,” dedi, Leyla Bakış, “oysa ne çok özenirdi giyimine, kuşamına...”

“Peki başka gören olmamış mı onu?” diye sordu Enver Atılğan.

“Daha önce amatör bir bahçıvan görmüş iki kez. Adam, Tamer Bey’in kaldığı evin arkasında bir tarla kiralamış kendine. Sebze ekiyormuş, çapa yapmaya geldiği günler görmüş Tamer Bey’i. Evin üst kat kapısının açıldığı terasta, masada bir şeyler yazıyormuş, her iki seferde de el sallamışlar birbirlerine, ama konuşmamışlar.”

“Kim bilir neler yazıyordu,” dedi Leyla Bakış.

“Bunu biz de merak ediyoruz, ama şimdi okuyacağım notlardan ve Leonardo da Vinci üzerine birtakım karalamalardan başka kayda değer bir şey bulamamış Empoli polisi. Eğer başka sorunuz yoksa okumaya başlıyorum.”

“Burada kalışımı ‘kaçış’ olarak tanımlamam doğru mu, yoksa başka bir ad mı bulmalıyım, buna daha sonra karar vereceğim. Ama buradayım, İtalya’da, Toscana’da, insansız, küçük bir vadide tek başınayım. Yelkenlisiyle, uzun süre karaya dönmemesine denize açılan, arada hiçbir kara parçasının görünmediği ufuk çizgisine doğru durmaksızın yol alan bir maceraperest gibiyim. Buzdolabı, kiler beni en az iki hafta dışarıya muhtaç etmeyecek kadar dolu. Floransa’nın otuz kilometre kadar kuzeybatısında, Vinci Kasabası’na altı kilometre uzaklıktaki Porciano adında bir köyün yakınındayım. İstanbul’dan yola çıkarken, bir süreliğine de olsa yaşayacağım yerin böyle bir vadede, eve dönüştürülmüş eski bir değirmen olduğunu bilseydim gelir miydim, sanmıyorum. Benim gibi 65 yaşında, üstelik de üç yıl önce kalp krizi geçirmiş bir adam için pek kolay olmayacak burada yaşamak.”

“Demek başından beri farkındaymış orada tek başına yaşamamanın kolay olmayacağını, ama çok direndi ‘kalacağım’ diye. Eşini altı yıl önce bir trafik kazasında yitirmişti. Salacak’ta, kendine ait bir dairede yaşıyordu. Deniz gören güzel bir evdi,” diyerek memurun sözünü kesti Enver Atılğan.

“Enver Bey doğru söylüyor,” dedi, Nihat Bakış, “yalnız yaşıyordu, ama arkadaş canlısı bir insandı, evi dolup taşardı. Eşimle birlikte balkonunda çok kez otur-

muşluğumuz vardır. Özel sektörde fabrika yöneticiliğinden emekli bir işletme mühendisiydi, iyi sayılacak bir geliri vardı.”

“Dalgalanmalar, altüst oluşlar, başarılar kadar başarısızlıklar, yengiler kadar yenilgilerle de renklenmiş bir hayat var arkamda. Fakat bunca yılın yükü artık ağır gelmeye başladı, yoruldum. Sanırım, buranın sessizliği, dinginliği iyi gelecek bana.”

“Sözünü ettiği o dalgalanmaların, altüst oluşların, başarısızlıkların, hele yenilgilerin doğrusu hiç farkına varmadım,” diye araya girdi Leyla Bakış, “biraz abartmış bence, yoksa anlardık. Hele yorulmak! Hiç sanmıyorum. Onca yıldır tanırım, onu hiç yorgun, bitkin görmedim, tam tersine hepimizden dinç görünürdü.”

“Karizması olan, aranan, sevilen, saygınlığı olan bir adamdı. Yalnız son aylarda düşünceli bir hal vardı üzerinde, sanırım bir kadın...” dedi, Enver Atılgan.

“Dilerseniz bu konuya daha sonra girelim. Şimdilik olayın coğrafyasındayız,” diyerek sözünü kesti memur.

“İnternette dolaşırken buldum bu adresi: Lam-porecchio-Porciano, Via Montalbano 182 (Vinci). ‘Vinci’ sözcüğünü görünce heyecandan durup kaldım bir süre, sonra arama motorunda Vinci’ye baktım. Gerçekten de Leonardo da Vinci’nin 15 Nisan 1452 günü 22 yaşında güzel, fakat adsız bir köylü anne ile saygın bir burjuva olan Piero da Vinci adındaki noter babanın ‘gayri meşru’ çocuğu olarak doğduğu köydü burası. Leonardo beş yaşına kadar annesinin yanında yaşamış, onun bir çiftçiyle evlenmesi üzerine baba tarafından dedesi olan Antonio da Vinci’nin yine aynı köyde bulunan

evine taşınmıştı. 1468 yılında dedenin ölmesi üzerine aile Floransa'ya taşınınca o da babasıyla birlikte Rönesans'ın doğum yeri olan bu kente göçmüştü.

Resim sanatına ezelden beri tutku derecesinde meraklıyım. Leonardo üzerine Türkiye'de yayınlanan tüm kitapları okudum. Hayranı olduğum bu dâhi sanatçının yaşamının ilk on altı yılını geçirdiği, ileride o eşsiz başyapıtlarına yansıtacağı duygularının ilk gelişmeye başladığı bu küçük kasabayı çok merak ediyordum. Yaşadığı doğanın, sunduğu renklerin, yarattığı coşkuların, ama aynı zamanda da yol açtığı acıların, hüznlerin insanların duygularının gelişmesindeki başlıca etkenlerden biri olduğuna inanırım. Eğer İtalya'ya gideceksem, bu kez mutlaka Vinci'ye gitmeli, Leonardo'nun dolaştığı sokaklarda, bağ yollarında dolaşmalı, onun duyduğu duyguları algılamaya, anlamaya çalışmalıydım, aradan 555 yıl geçmiş, o zamanlar küçük bir köy olan Vinci şimdi on beş bin nüfuslu bir kasabaya dönüşmüş de olsa...

Belki bir şeyler de yazabilirdim Leonardo da Vinci üzerine.

Toscana konusunu açtığım arkadaşlarım da bana katılınca yola çıktık, dört kişiydik. Onlar İstanbul-Roma uçağında aralarında Vinci çevresindeki Volterra, San Gimignano, Siena gibi her biri birer bibloyu andıran o şirin, tarihsel kentlerde nereleri gezeceklerini, lokantalarında, trattoria'larında neler yiyeceklerini, hangi şarapları içeceklerini konuşurlarken, benim aklım Vinci'ye kilitlenmişti. Dünyaya, talihin gölge düşen yanında gözlemini açmış, belki de bu nedenle büyük çağcılı Michelangelo Buonarotti gibi kendini hayatın gündelik akışından soyutlamış bu dâhiyi düşünüyor, bir an önce bir tepe üzerine kurulmuş bu küçük kasabaya ulaşmak için sabırsızlanıyordum.

Roma'dan bir araba kiralayıp Floransa yönüne doğru yola koyulduk. Floransa'ya geçtikten sonra 11 A numaralı otoyoldan Pistoia çıkışında çıkıp Empoli üzerinden Vinci'ye doğru yol aldığımızda henüz akşam olmamıştı. Almanya'da bulunan ev sahibi gönderdiği elektronik iletide yolu ayrıntılı olarak tarif etmişti. Bu tarif üzerine önce Vinci'yi, daha sonra da San Baronto adında küçük bir köyü arkamızda bırakıp dört km kadar gittikten sonra yine onun kadar küçük bir yerleşim yeri olan Porciano'ya geldik."

"Bu önemli mi, bilmiyorum, ama yol boyunca arabayı ben kullandım. Zaten Roma'da da benim üzerime kiralamıştık arabayı," dedi Leyla Bakış.

Memur, "Bunun bir önemi olacağını sanmıyorum, ama dikkatiniz için teşekkür ederim," diyerek son verdi bu gevezeliğe.

"Kalacağımız evin anahtarını burada bir bak-kaldan teslim alacaktık, köyün hemen girişindeki dükkânı bulmamız zor olmadı. Dükkânın sahibi olan, İtalyanca'dan başka bir dil konuşamayan Bayan Monica Magnanelli, mekânın bir köşesini bar olarak düzenlemiş, dışarıya da üç masa koymuştu."

Leyla Bakış gene duramadı.

"Nelere dikkat etmiş Tamer Bey," dedi, "kadının adı bile aklında kalmış, bu kadar ayrıntıyı akılda tutmak! Bravo doğrusu..."

Karısının kendisinden bir onay beklediğini düşünen Nihat Bakış,

"Hep öyle değil miydi, hayatım? Bilgisayar gibi belleği vardı... Özür dilerim memur bey, siz devam edin lütfen," dedi.

DENİZ KAVUKÇUOĞLU

ONU BEN ÖLDÜRDÜM LEONARDO

ROMAN

Floransa'nın otuz kilometre kadar kuzeybatısında, Vinci kasabasına altı kilometre uzaklıktaki Porciano adında bir köyün yakınındayım. İstanbul'dan yola çıkarken, bir süreliğine de olsa yaşayacağım yerin böyle bir vadiye, eve dönüştürülmüş eski bir değirmen olduğunu bilseydim gelir miydim, sanmıyorum. Benim gibi 65 yaşında, üstelik de üç yıl önce kalp krizi geçirmiş bir adam için pek kolay olmayacak burada yaşamak.

Onu Ben Öldürdüm Leonardo, ustalıkla kaleme alınmış bir genç kadın ile yaşlı erkek öyküsü. Romanın kahramanı Tamer Doğan, bir gün ansızın genç bir kızın, Gizem'in büyü-süne kapılarak kendisini mutluluk hayalleriyle beslenen bir aşkın içerisinde bulur. Yürümeyeceği daha baştan belli olan bu aşk, Leonardo da Vinci araştırmacısı bu yaşlı adamı orta İtalya'nın bir köyüne sürükler. Ancak bu köyde, terk edilmiş bir değirmende yaşarken, karşısına çok ilginç bir adam çıkacaktır. **Deniz Kavukçuoğlu**'nun yeni romanını nefes nefese okuyacaksınız.

ISBN 978-975-07-1002-5

9 789750 710025
<http://www.canyayinlari.com>